

«Шыныталшық және шыныдан жасалған заттар өндірісі» кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. Шыныталшық және шыныдан жасалған заттар өндірісі кәсіби стандарты білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда оқытуға, білім беру мекемелері қызметкерлері мен түлектерін сертификаттауға, персоналды басқару саласындағы міндеттердің кең шеңберін шешуге арналған.

2. Осы кәсіби стандарт негізінде ұйымдар өндірісті ұйымдастырудың, еңбек пен басқарудың ерекшеліктерін және олардың жауапкершілігін есепке ала отырып, кәсіби білімнің деңгейін, еңбек функцияларының тізбесін, білімдерін, біліктері мен дағдыларын нақтылай отырып, ішкі қолдану үшін қызметкерлерге арналған корпоративтік кәсіби стандарттар әзірлеуі мүмкін.

3. Осы кәсіби стандартта келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің нақты еңбек функцияларын сапалы орындауға дайын болу дәрежесі;

2) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі мен дербестілігі өлшемдеріне қарай сараланатын қызметкердің даярлығы мен құзыретінің деңгейіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) еңбек функциясы – еңбек процесінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

4) кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне, құзыреттеріне, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

5) кәсіби кіші топ – еңбек функцияларының және оларды орындау үшін қажетті құзыреттердің біртұтас жиынымен қалыптастырылған кәсіптер жиынтығы;

6) кәсіби топ – жалпы интеграциялық негізі (ұқсас немесе жақын тағайындау, объектілер, технологиялар, оның ішінде еңбек құралдары) бар және оларды орындау үшін еңбек функцияларының және құзыреттерінің ұқсас жиынтығын көздейтін кәсіби кіші топтардың жиынтығы;

7) кәсіп – арнайы дайындық нәтижесінде игерілетін және білім туралы тиісті құжаттармен расталатын белгілі бір білімді, білікті және тәжірибелік дағдыларды талап ететін адамның еңбек қызметіндегі кәсіптерінің негізгі түрі;

8) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

9) ұлттық біліктілік жүйесі – еңбек нарығы жағынан мамандардың біліктілігіне сұраныстар мен ұсыныстарды құқықтық және институционалды реттеу тетіктерінің жиынтығы;

10) ұлттық біліктілік шеңбері – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

4. Осы кәсіби стандартта мынадай қысқартулар пайдаланылады:

1) БТБА – жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

2) КС – кәсіби стандарт;

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;

4) ҰБЖ – ұлттық біліктілік жүйесі;

5) ҰБШ – ұлттық біліктілік шеңбері.

2. Кәсіби стандарттың паспорты

5. Кәсіби стандарт атауы: Шыныталшық және шыныдан жасалған заттар өндірісі.

6. Қызметтің кәсіби стандартын әзірлеу мақсаты: шыныталшық және шыныдан жасалған заттар өндірісікезінде сұранысқа ие кадрларды бағалау, аттестаттау, даярлау және қайта даярлау үшін негіз ретінде.

7. Кәсіби стандарттың қысқаша сипаттамасы: Шыныталшық және шыныдан жасалған заттар өндірісіне жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ шыныталшық және шыныдан жасалған өндірісі саласында техникалық қамтамасызетуді орындайтын жұмыскерлердің жұмысы мен еңбек функцияларының сипаттамалары.

8. Негізгі топ:

Кәсіби топ: Шыныталшық және шыныдан жасалған заттар өндірісі.

3. Кәсіптер карточкалары

9. Қызмет түрлері мен кәсіптері:

Тоқылмайтын шыныталшықты материалдарды өндіру аппаратшысы, СБШ бойынша біліктіліктің 3 деңгейі;

Үздіксіз шыны талшықтарын алудың операторы, СБШ бойынша біліктіліктің 3-4 деңгейі;

Шыны талшықтарын ораушы, СБШ бойынша біліктіліктің 3-4 деңгейі;

Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы, СБШ бойынша біліктіліктің 3-4 деңгейі;

Электропештерін басқару пультінің операторы, СБШ бойынша біліктіліктің 4 деңгейі;

Ою-өрнек шыны пластик бетшелерін дайындап құру операторы, СБШ бойынша біліктіліктің 3-4 деңгейі;

Шыны және шыныдан жасалған заттарды сүрлеуші, СБШ бойынша біліктіліктің 2-3 деңгейі.

10. Кәсіптер карточкасы осы кәсіби стандартқа 1-қосымшада келтірілген.

11. Кәсіби біліктілік картасы осы кәсіби стандартқа 2-қосымшада келтіріледі.

«Шыныталшық және шыныдан жасалған өнімдер өндірісі»
кәсіби стандартына 1 - қосымша

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ	
«Тоқылмайтын шыныталшықты материалдарды өндіру аппаратшысы»	
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Тоқылмайтын шыныталшықты материалдарды өндіру аппаратшысы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 4-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Автоматты басқарылатын арнайы қондырғыда тоқылмайтын шыныталшықты материалдарды дайындаудың технологиялық процесін жүргізу. 2. Бұйымдар сапасына аралық бақылауды жүзеге асыру (байланыстырушы және басқаның жағылу қабатын анықтау). 3. Дайын бұйымдар сапасын бақылау.
1-еңбек функциясы Автоматты басқарылатын арнайы қондырғыда тоқылмайтын шыныталшықты материалдарды дайындаудың технологиялық процесін жүргізу	Білігі мен дағдылары: 1. Тоқылмайтын шыныталшықты материалдар өндірісі бойынша автоматты басқарылатын арнайы қондырғының сыртын қарау. 2. Шикізатты жұмысқа дайындау. 3. Рамканы шыны жіппен толтыру. 4. Байланыстырушы ертіндіні дайындау.
	Білімі: 1. Қондырғы құрылғылары. 2. Тоқылмайтын материалдарды дайындаудың технологиялық схемасы.
2-еңбек функциясы Бұйымдар сапасына аралық бақылауды жүзеге асыру (байланыстырушы және басқаның жағылу қабатын анықтау)	Білігі мен дағдылары: 1. Бұйымдар сапасына аралық бақылауды жүзеге асыру (байланыстырушы және басқаның жағылу қабатын анықтау). 2. Кептіру және полимеризацияның температуралық режимін реттеуші аспаптарды бақылау.

	<p>3. Бақылау-өлшеу аспаптардың көмегімен байланыстырушының сапалық сипаттамасын анықтау.</p> <p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау және автоматты реттеу аспаптарының құрылғылары және жұмыс істеу принципі. 2. Технологиялық режим, бақылау және автоматты реттеу аспаптарының құрылғылары және жұмыс істеу принципі. 3. Шыны жіпті алу тәсілдері, бақылау және автоматты реттеу аспаптарының құрылғылары және жұмыс істеу принципі.
3-еңбек функциясы Дайын бұйымдар сапасын бақылау	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайын бұйымдар сапасын бақылау. 2. Технологиялық журналды жүргізу. 3. Дайын бұйымды өлшеу және орау.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шыны жіпті алу тәсілдері және байланыстырушыны жағу пайызын анықтау ережелері. 2. Тоқылмайтын материалдарды дайындаудың технологиялық схемасы. 3. Аналитикалық таразы құрылғылары және онымен жұмыс істеу ережелері.
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Орындаушылық, ұқыптылық, жауапкершілік, дербестік, командада жұмыс істей білуі.
СБШ бойынша басқа кәсіптермен байланысы	Үздіксіз шыны талшық алуының операторы.

«Шыныталшық және шыныдан жасалған өнімдер өндірісі»
кәсіби стандартына 2-қосымша

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ «Үздіксіз шыны талшықтарын алудың операторы»	
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Үздіксіз шыны талшықтарын алудың операторы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 4-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Шыны талшықтарын үздіксіз алудың технологиялық процесін жүргізу 2. Жабдықтардың, қоректендіргіштің жұмыс режимін баптау және көзбен және аспаптармен бақылау 3. Туындайтын технологиялық бұзылуларды және созу процесінің үзілуін жою
1-еңбек функциясы Шыны талшықтарын үздіксіз алудың технологиялық процесін жүргізу	Білігі мен дағдылары: 1. Автоматты басқарылатын арнайы қондырғының тиімді жұмыс режимін баптау және сыртқы қарау. 2. Шыны жіпті орауға арналған бобинді дайындау, оны бобинұстағышқа орнату және оралған бобинді шығарып алу. 3. Әрбір оралған бобинді жіппен орау маркалау және оны конвейерге ілу. Білімі: 1. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі. 2. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі, үздіксіз шыны талшықты өндіру технологиясы.
2-еңбек функциясы Жабдықтардың, қоректендіргіштің жұмыс режимін баптау және көзбен	Білігі мен дағдылары: Технологиялық үзілістер кезінде элементарлы талшықты толтыру, рұқсат етілген шекте үзілген талшықтардан үзіктерді үздіксіз алып тастау есебінен орау циклін

және аспаптармен бақылау	арттыру. Білімі: Бақылау-өлшеу аспаптарын, өндірілетін өнімге технологиялық регламентті пайдалану ережелері.
3-еңбек функциясы Туындайтын технологиялық бұзылуларды және созу процесінің үзілуін жою	Білігі мен дағдылары: Туындайтын технологиялық бұзылулар мен тарту процесіндегі үзілістерді жою.
	Білімі: Жарамсыздықтың туындау себептері және оны болдырмау және жою шаралары.
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	Үздіксіз шыны талшықтарын алудың операторы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 5-6-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Жабдықтардың, қоректендіргіштің жұмыс режимін баптау және көзбен және аспаптармен бақылау 2. Туындайтын технологиялық бұзылуларды және созу процесінің үзілуін жою
1-еңбек функциясы Жабдықтардың, қоректендіргіштің жұмыс режимін баптау және көзбен және аспаптармен бақылау	Білігі мен дағдылары: 1. Ыдыстар мен қоректендіргіштің, майлағыш құрылғылардың және тарту механизмдерінің жұмыс режимін бақылау-өлшеу аспаптары көмегімен реттеу. 2. Қоректендіргішті қосу мен өшіру. 3. Жабдықтар, қоректендіргіштің жұмыс режимін баптау және көзбен және аспаптармен бақылау. 4. Орнатылған технологиялық параметрлерді: тарту жылдамдығын, фильерлі ыдыстар мен қоректендіргіштің деңгейі мен температурасын аспаптармен бақылау. 5. Технологиялық үзіліс кезінде элементарлы талшықты толтыру. 6. Эрклезді пешке тиеу. 7. Орнатылған технологиялық параметрлерді: тарту жылдамдығын, фильерлі ыдыстар мен қоректендіргіштің

	деңгейі мен температурасын аспаптармен бақылау; жіптің сапасын бақылау (паковок конфигурациясы, оның тазалығы мен салмағы, тексадағы жіптің жабысуы мен қалыңдығы).
	Білімі: 1. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі. 2. Қоректендіргішті қосу және өшіру ережелері. 3. Бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматика құралдарын пайдалану ережелері. 4. Үздіксіз шыны талшықты өндіру технологиясы, өндірілетін өнімге технологиялық регламентті пайдалану ережелері. 5. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі, үздіксіз шыны талшықты өндіру технологиясы.
2-еңбек функциясы Туындайтын технологиялық бұзылуларды және созу процесінің үзілуін жою	Білігі мен дағдылары: 1. Жіптің сапасын бақылау (паковок конфигурациясы, оның тазалығы мен салмағы, тексадағы жіптің жабысуы мен қалыңдығы). 2. Жабдық жұмысындағы ұсақ ақауларды болдырмау және жою.
	Білімі: 1. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі, үздіксіз шыны талшықты өндіру технологиясы, өндірілетін өнімге технологиялық регламентті пайдалану ережелері. 2. Жарамсыздықтың туындау себептері және оны болдырмау және жою шаралары.
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Үздіксіз шыны талшықтарын алудың операторы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту).
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 6-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Жабдықтардың, қоректендіргіштің жұмыс режимін баптау және көзбен және аспаптармен бақылау 2. Туындайтын технологиялық бұзылуларды және созу процесінің үзілуін жою

<p>1-еңбек функциясы Жабдықтардың, қоректендіргіштің жұмыс режимін баптау және көзбен және аспаптармен бақылау</p>	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бірнеше текс шыны жіпті созумен бірге фильерлі ыдыстан көбірек және шыны балқыту ыдысына майлаудың әртүрлі түрлерін қолданумен болаттың екі әдісі және Т-10 бір матасы үшін жіп, 3 микроннан шыны талшық, жоғары модульді жіп, кремнеземді, металды алудың технологиялық процестерінің енгізілуі. 2. Созылу процесінің үзілісі және технологиялық шығулардың ликвидациясы.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі. 2. Қоректендіргішті қосу және өшіру ережелері. 3. Бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматика құралдарын пайдалану ережелері. 4. Үздіксіз шыны талшықты өндіру технологиясы, өндірілетін өнімге технологиялық регламентті пайдалану ережелері. 5. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі, үздіксіз шыны талшықты өндіру технологиясы. 6. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі, үздіксіз шыны талшықты өндіру технологиясы.
<p>2-еңбек функциясы Туындайтын технологиялық бұзылуларды және созу процесінің үзілуін жою</p>	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жіптің сапасын бақылау (паковок конфигурациясы, оның тазалығы мен салмағы, тексадағы жіптің жабысуы мен қалыңдығы). 2. Жабдық жұмысындағы ұсақ ақауларды болдырмау және жою.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтар мен механизмдердің құрылғылары мен жұмыс істеу принципі. 2. Үздіксіз шыны талшық өндірудің технологиясы. 3. Бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматика құралдарын пайдалану ережелері. 4. Шығарылатын өнімге технолоиялық регламент. 5. Ескерту және шығарып тастау арқылы шаралар және ақаулардың шығу себептері. 6. Қосу және өшіру қоректендіргіштерінің ережелері.
<p>Жеке құзыретіне қойылатын талаптар</p>	<p>Орындаушылық, ұқыптылық, жауапкершілік, дербестік, командада жұмыс істей білуі.</p>
<p>СБШ бойынша басқа кәсіптермен байланысы</p>	<p>Үздіксіз шыны талшықтарын алудың операторы</p>

«Шыныталшық және шыныдан жасалған заттар өндірісі»
кәсіби стандартына 3-қосымша

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ «Шыны талшықтарын ораушы»	
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Шыны талшықтарын ораушы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 3-5-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Шыны жіпті бобиннен орау және орау-айналдыру машинасында айналдыру. 2. Бобинді орау машинасындағы бобинұстағышқа орнату және жіпті патронға толтыру. 3. Машинаны тазалау, шығыршықты майлау.
1-еңбек функциясы Шыны жіпті бобиннен орау және орау-айналдыру машинасында айналдыру	Білігі мен дағдылары: 1. Орау-айналдыру машинасын көзбен қарау. 2. Шыны жіпті бобиннен орау және орау машинасында алғашқы айналдыру.
	Білімі: 1. Орау машинасының құрылғысы. 2. Технологиялық процесті автоматты реттейтін орау-айналдыру машинасының арналу мақсаты мен құрылғысы.
2-еңбек функциясы Бобинді орау машинасындағы бобинұстағышқа орнату және жіпті патронға толтыру	Білігі мен дағдылары: 1. Бобинді орау машинасының бобинұстағышына орнату және жіпті патронға толтыру. 2. Үзілген жіпті желімдеу жолымен жалғау. 3. Өңделген бобинді ауыстыру. 4. Бегунокты(жүгіртпе) ауыстыру.
	Білімі: 1. Машинаны толтырудың технологиялық параметрлері, желімдегіштің конструкциясы. 2. Жарамсыздық пен үзілудің туындау себептері, оларды

	болдырмау және төмендету шаралары, угар нормалары, оны қысқарту тәсілдері, жіпті орау тәсілдері, технологиялық процесті автоматты реттейтін орау-айналдыру машинасының арналу мақсаты мен құрылғысы. 3. Клеянки конструкциялары, жанар май құю технологиялық параметрлері.
3-еңбек функциясы Машинаны тазалау, шығыршықты майлау	Білігі мен дағдылары: 1. Машинаны тазалау, шығыршықты майлау. 2. Дайын өнімді шығарып алу және тапсыру.
	Білімі: 1. Машинаға қызмет көрсету ережелері, оралатын шыны жіптің түрлері мен қасиеттері. 2. Жабдықтарды күту режимдері.
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Шыны талшықтарын ораушы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 5-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Шыны жіпті бобиннен орау және орау-айналдыру машинасында айналдыру 2. Бобинді орау машинасындағы бобинұстағышқа орнату және жіпті патронға толтыру 3. Машинаны тазалау, шығыршықты майлау 4. Дайын өнімді қайыру және шешу.
1-еңбек функциясы Шыны жіпті бобиннен орау және орау-айналдыру машинасында айналдыру	Білігі мен дағдылары: 1. Технологиялық процестің автоматты реттелуімен тарқау-айналу көліктеріне айналу және бобиндармен шыны жіптердің сымын жазу. 2. Желімдеу жолымен жіпті ұзу ликвидациясы. 3. Өңделген бобиндардың ауысымы. 4. Желімдеу жолымен жіпті ұзу ликвидациясы. Білімі: 1. Технологиялық процестің автоматты реттелуімен тарқау-айналу көліктеріне айналу және бобиндармен

	шыны жіптердің сымын жазу. 2. Клеянки конструкциялары және олардың ережелеріне қызмет көрсету.
2-еңбек функциясы Бобинді орау машинасындағы бобинұстағышқа орнату және жіпті патронға толтыру	Білігі мен дағдылары: 1. Атқарылған жұмыстың сапасы және атқарылған сопық үшін бақылау. 2. Жүгірткінің ауытырымы.
	Білімі: 1. Көлікке жанар май құюының технологиялық парамастрлері. 2. Клеянки конструкциялары. 3. Көлік қызмет етудің ержелері . 4. Шыны жіптерінің өзіндік тарқатылуы және түрлері.
3-еңбек функциясы Машинаны тазалау, шығыршықты майлау	Білігі мен дағдылары: 1. Өңделген бобиндардың ауысымы. 2. Атқарылған жұмыстың сапасы және атқарылған сопық үшін бақылау. 3. Көлікті тазалау, жүгірткінің ауытырымы, дайын өнімді өткізу және шешу.
	Білімі: 1. Технологиялық процестің автоматты реттеу жүйесінің принциптері және белгілері. 2. Өлшеу құралдарының бақылап алынуы және көлік басқаруының ережелері. 3. Құрал-жабдықты күту тәртібі.
4-еңбек функциясы Дайын өнімді өткізу және шешу	Білігі мен дағдылары: Көлікті тазалау, жүгірткінің ауытырымы, дайын өнімді өткізу және шешу.
	Білімі: 1. Сымды жазу арқылы ақаудың түрлері, , үзілу және ақаулардың пайда болу себептері. 2. Төмендеу және ақаулардың пайда болуының ескерту шаралары. 3. Иіс нормалары, оларды қысқарту, жіпті сымға жазу әдістері.
	Білімі: 1. Технологиялық процестің автоматты реттелуімен тарқау-айналу көліктеріне айналу және бобиндармен шыны жіптердің сымын жазу. 2. Клеянки конструкциялары, көлікке май ауыстырудың технологиялық пармастрлері. 3. Шыны жіптің өзіндік ерекшелігі және түрлері, көлікке қызмет ету ережелері. 4. Сымды жазу бойынша ақаудың түрлері. 5. Үзілудің және ақаудың шығуының себептері, олардың төмендеу және ескерту шаралары, иіс нормалары, жіптің үзілуінің тәсілдері.
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Орындаушылық, ұқыптылық, жауапкершілік, дербестік, командада жұмыс істей білуі.

СБШ бойынша басқа кәсіптермен байланысы	Үздіксіз шыны талшық алуының операторы, мата емес шыны талшық дайындауының аппаратшысы.
---	---

«Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы»
кәсіби стандартына 4-қосымша

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ «Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы»	
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3 Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 3-5-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Шыныпластик конструкциясын дайындаудың технологиялық процесін жүргізу. 2. Технологиялық процесі бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен және шикізат талдауларының нәтижелері бойынша реттеу.
1-еңбек функциясы Шыныпластик конструкциясын дайындаудың технологиялық процесін жүргізу	Білігі мен дағдылары: 1. Қондырғыны көзбен қарау. 2. Жарақтарды дайындау, бөлгіш және сәндік жамылғыны жағу, сіңіру, шыны матаны жинау, полимеризация камерасы, гидро шығарып алу, отсекті пенополиуретанмен толтыру, жуу және бояу боксы, қозғалтқышты гребный винтпен, гидротежегішпен және басқамен сынау. 3. Нормалы технологиялық режимнен бастартудың себептерінен шығарып тастау және ескерту. 4. Құрал-жабдық жұмысында жөнделмейтіндерді шығарып тастау. 5. Өндірістік журналында көрсеткіштердің жазылуы.
	Білімі: 1. Шыны пластик конструкциясының дайындалу технологиясы. 2. Режимді реттеу ережелері, дайын өнімге мемлекеттік

	<p>стандарттар және техникалық шарттар, құрал-жабдық құрылымы.</p> <p>3. Физико-химиялық және өзіндік технологиялық шикізаттары және жартылай фабрикаттар.</p> <p>4. Көрсетілген режимдер бойынша өңделген бағдарламалардың әдістемесі.</p> <p>5. Алынған ақпараттан өңдеу ережелері.</p>
<p>2-еңбек функциясы</p> <p>Технологиялық процесті бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен және шикізат талдауларының нәтижелері бойынша реттеу</p>	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <p>1.Орнату бойынша көзбен шолу.</p> <p>2. Жабдықтардың дайындығы, декоративті және бөлгіш жабындарды әкелу, арзан материал, шыны мата төсеу, полимеризация камерасы, гидр шешім, пенополиуретпен қырқуды толтыру, жуғыш және ренді боксты,бұрандамен қозғалғышты сынау, гидро тежегішпен және басқалармен.</p> <p>3. Барлық түйінді орнатудың бақылау және координация жұмысы (Жабдықтардың дайындығы, декоративті және бөлгіш жабындарды әкелу, арзан материал, шыны мата төсеу, полимеризация камерасы, гидр шешім, пенополиуретпен қырқуды толтыру, жуғыш және ренді боксты,бұрандамен қозғалғышты сынау, гидро тежегішпен және басқалармен)</p> <p>4. Басқару тетігімен орнатуды жүргізу.</p>
	<p>Білімі:</p> <p>1.шыны пластик технологияларын дайындау технологиясы.</p> <p>2. Режимді реттеу ережелері, дайын өнімге мемлекеттік стандарттар және техникалық шарттар, құрал-жабдық құрылымы.</p>
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	<p>4.</p> <p>Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту).</p> <p>Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.</p>
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	<p>Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 5-6-ші разряд, 42-шығарылым.</p> <p>Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.</p>

Еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шыныпластик конструкциясын дайындаудың технологиялық процесін жүргізу 2. Технологиялық процесі бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен және шикізат талдауларының нәтижелері бойынша реттеу
1-еңбек функциясы Шыныпластик конструкциясын дайындаудың технологиялық процесін жүргізу	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шикізат сараптамасының шешімі бойынша және бақылау-өлшеудің аспаптарының көмегі арқылы технологиялық процесі реттеу. 2. Төменірек квалификация операторының басшылығы.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Физико-химиялық және өзіндік технологиялық шикізаттары және жартылай фабрикаттар. 2. Шыны пластик конструкциясының дайындалу технологиясы. 3. Режимді реттеу ережелері, дайын өнімге мемлекеттік стандарттар және техникалық шарттар, құрал-жабдық құрылымы.
2-еңбек функциясы Технологиялық процесі бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен және шикізат талдауларының нәтижелері бойынша реттеу	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жарақтарды дайындау, бөлгіш және сәндік жамылғыны жағу, сіңіру, шыны матаны жинау, полимеризация камерасы, гидро шығарып алу, отсекті пенополиуретанмен толтыру, жуу және бояу боксы, корпусы құйып және басқамен сынау. 2. Қондырғының барлық тораптарының жұмыстарын бақылау және үйлестіру. 3. Өндірістік журналда көрсеткіштерді жазу.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Режимді реттеу ережесі, дайын өнімге қойылатын техникалық шарттар мен мемлекеттік стандарттар, жабдықтар құрылымы. 2. Қолданылатын шикізат пен жартылай фабрикаттың физико-химиялық және технологиялық қасиеттері.
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	<p>3</p> <p>Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту).</p> <p>Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.</p>
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 6-ші разряд, 42-

	шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Шыныпластик конструкциясын дайындаудың технологиялық процесін жүргізу. 2. Технологиялық процесті бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен және шикізат талдауларының нәтижелері бойынша реттеу. 3. Технологиялық режим нормаларының ауытқу себептерін болдырмау және жою.
1-еңбек функциясы Шыныпластик конструкциясын дайындаудың технологиялық процесін жүргізу	Білігі мен дағдылары: 1. Қондырғыны көзбен қарау. 2. Жарақтарды дайындау, бөлгіш және сәндік жамылғыны жағу, сіңіру, шыны матаны жинау, полимеризация камерасы, гидро шығарып алу, отсекті пенополиуретанмен толтыру, жуу және бояу боксы, қозғалтқышты гребный винтпен, гидротезегішпен және басқамен сынау. 3. Төмен квалициялық операторлардың жетекшілігі.
	Білімі: 1. Шыны пластик конструкциясының дайындалу технологиясы. 2. Режимді реттеу ережелері, дайын өнімге мемлекеттік стандарттар және техникалық шарттар, құрал-жабдық құрылымы. 3. Құрал-жабдық құрылымы. 4. Физико-химиялық және өзіндік технологиялық шикізаттары және жартылай фабрикаттар. 5. Көрсетілген режимдер бойынша өңделген бағдарламалардың әдістемесі.
2-еңбек функциясы Технологиялық процесті бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен және шикізат талдауларының нәтижелері бойынша реттеу	Білігі мен дағдылары: 1. Жарақтарды дайындау, бөлгіш және сәндік жамылғыны жағу, сіңіру, шыны матаны жинау, полимеризация камерасы, гидро шығарып алу, отсекті пенополиуретанмен толтыру, жуу және бояу боксы, корпусты құйып және басқамен сынау. 2. Қондырғының барлық тораптарының жұмыстарын бақылау және үйлестіру.
	Білімі: 1. Режимді реттеу ережесі, дайын өнімге қойылатын техникалық шарттар мен мемлекеттік стандарттар, жабдықтар құрылғысы. 2. Қолданылатын шикізат пен жартылай фабрикаттың физико-химиялық және технологиялық қасиеттері.
3-еңбек функциясы Технологиялық режим нормаларының ауытқу себептерін болдырмау және жою	Білігі мен дағдылары: 1. Құрал-жабдық жұмысында жөнделмейтіндерді шығарып тастау. 2. Өндірістік журналында көрсеткіштердің жазылуы.

	<p>Білімі:</p> <p>1.Әртүрлі реттегіш түрлерімен автоматты электрондық көпір жұмыстарының принциптері (үш позициялы, пневматикалықпен электрлі реттеу, изотропты және басқалар).</p> <p>2.Алынған ақпараттан өңдеу ережелері.</p>
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Орындаушылық, ұқыптылық, жауапкершілік, дербестік, командада жұмыс істей білуі.
СБШ бойынша басқа кәсіптермен байланысы	Электрлі пеш басқару тетігінің операторы, горфирлі табақша шыны пластик дайындауының орнату операторы.

«Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы»
кәсіби стандартына 5-қосымша

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ: «Электрпештерін басқару пультінің операторы»	
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Электрпештерін басқару пультінің операторы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 5-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	Берілген технологиялық режиммен сәйкес басқару тетігімен электрлі пеш температурасын реттеу.
1-еңбек функциясы Берілген технологиялық режимге сәйкес басқару пультінен электр пешінің температурасын реттеу	Білігі мен дағдылары: 1. Электр пешін көзбен қарау. 2. Берілген технологиялық режимге сәйкес басқару пультінен электр пешінің температурасын реттеу.
	Білімі: 1. Электртехника негіздері. 2. Басқару пульты мен электр аспаптарының құрылғылары.
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 5-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің

	Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Берілген технологиялық режимге сәйкес басқару пультінен электр пешінің температурасын реттеу 2. Ток күші мен кернеуін және электр пешінің жұмыс режимін реттеу 3. Температураны автоматты реттеу аспаптарын ауыстыру
1-еңбек функциясы Берілген технологиялық режимге сәйкес басқару пультінен электр пешінің температурасын реттеу	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электр пешін көзбен қарау. 2. Берілген технологиялық режимге сәйкес басқару пультінен электр пешінің температурасын реттеу. 3. Аспап көрсеткіштерін қадағалау.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электртехника негіздері. 2. Басқару пульты мен электр аспаптарының құрылғылары.
2-еңбек функциясы Ток күші мен кернеуін және электр пешінің жұмыс режимін реттеу	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ток күші мен кернеуін және электр пешінің жұмыс режимін реттеу. 2. Аспап көрсеткіштерін бақылау.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Басқару пульты мен электр аспаптарының құрылғылары. 2. Электротехника негіздері мен басқару пульты мен электр аспаптарының құрылғылары.
3-еңбек функциясы Температураны автоматты реттеу аспаптарын ауыстыру	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Температураны автоматты реттеу аспаптарын ауыстыру. 2. Электр пешін қосу және өшіру.
	<p>Білімі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электр пешіне қызмет көрсету бойынша технологиялық нұсқаулар. 2. Электр пешін қосу және өшіру ережелері.
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Орындаушылық, ұқыптылық, жауапкершілік, дербестік, командада жұмыс істей білуі.
СБШ бойынша басқа кәсіптермен байланысы	Горфирленген табақша шыны пластик дайындау мақсатының операторы, шыны пластик конструкция дайындауының операторы.

«Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы»
кәсіби стандартына 6-қосымша

КӘСІПТЕР КАРТОЧКАСЫ: «Ою-өрнек шыны пластик бетшелерін дайындап құру операторы»	
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Ою-өрнек шыны пластик бетшелерін дайындап құру операторы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 4-5-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1 Қондырғыны толтыру, сіңіру ваннасына байланыстырушыны құю, жіпті, кенепті сіңіру процесі 2. Қондырғыны электронды басқару пультінен қосу, қондырғыны тиімді технологиялық режимге баптау 3. Технологиялық режим нормаларынан ауытқу себептерін болдырмау және жою
1-еңбек функциясы Қондырғыны толтыру, сіңіру ваннасына байланыстырушыны құю, жіпті, кенепті сіңіру процесі	Білігі мен дағдылары: 1. Ою-өрнекті шыныпластик бетшелерін дайындау қондырғысын көзбен қарау. 2. Қондырғыны толтыру, сіңіру ваннасына байланыстырушыны құю, жіпті, кенепті сіңіру процесі. 3. Технологиялық режим нормаларынан себебін алып тастау және алдын ала сақтандыру.
	Білімі: 1. Ою-өрнекті шыныпластик бетшелер өндірісінің технологиялық схемасы, қондырғының барлық тораптарының жұмыс істеу принципі. 2. Ою-өрнекті шыныпластик бетшелер өндірісінің технологиялық схемасы, қондырғының барлық тораптарының жұмыс істеу принципі.
2-еңбек функциясы Қондырғыны электронды басқару пультінен қосу,	Білігі мен дағдылары: 1. Қондырғыны электронды басқару пультінен қосу, қондырғыны тиімді технологиялық режимге баптау.

қондырғыны тиімді технологиялық режимге баптау	2. Технологиялық режимге сәйкес шикізатты мөлшерлеу, температура, вакуум қысымын қамтамасыз ету.
	Білімі: 1. Бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен қондырғыны тиімді технологиялық режимге баптау тәсілдері мен ережелері. 2. Қолданылатын шикізат, жартылайфабрикат және дайын өнімнің физико-механикалық және технологиялық қасиеттері.
3-еңбек функциясы Технологиялық режим нормаларынан ауытқу себептерін болдырмау және жою	Білігі мен дағдылары: 1. Технологиялық режим нормаларынан ауытқу себептерін болдырмау және жою. 2. Жабдық пен коммуникация жұмысындағы ақауларды жою.
	Білімі: 1. Ою-өрнекті шыныпластик бетшелер өндірісінің технологиялық схемасы, қондырғының барлық тораптарының жұмыс істеу принципі. 2. Барлық жұмыстардың негізгі принципі, горфирленген табақша шыны пластик өндірістерінің технологиялық схемасы.
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Ою-өрнек шыны пластик бетшелерін дайындап құру операторы»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 8 қаңтардағы № 6-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 5-ші разряд, 42-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 24 қаңтарда № 8293 болып тіркелген.
Еңбек функциялары	1. Қондырғыны толтыру, сіңіру ваннасына байланыстырушыны құю, жіпті, кенепті сіңіру процесі 2. Қондырғыны электронды басқару пультінен қосу, қондырғыны тиімді технологиялық режимге баптау 3. Технологиялық режим нормаларынан ауытқу себептерін болдырмау және жою
1-еңбек функциясы Қондырғыны толтыру, сіңіру	Білігі мен дағдылары: 1. Сіңіру процесін бақылау.

ваннасына байланыстырушыны құю, жіпті, кенепті сіңіру процесі	2. Қондырғыны толтыру, сіңіру ваннасына байланыстырушыны құю, жіпті, кенепті сіңіру процесі. 3. Вакуум, қысым, температура, шикізат дозасының технологиялық режиміне сәйкес қамтамасыз ету.
	Білімі: 1. Ою-өрнекті шыныпластик бетшелер өндірісінің технологиялық схемасы, қондырғының барлық тораптарының жұмыс істеу принципі. 2. Ою-өрнекті шыныпластик бетшелер өндірісінің технологиялық схемасы, қондырғының барлық. 3. Барлық орнатылудың тоқтауы және тетіктің ережелері.
2-еңбек функциясы Қондырғыны электронды басқару пультінен қосу, қондырғыны тиімді технологиялық режимге баптау	Білігі мен дағдылары: 1. Технологиялық процесті бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен және шикізатты талдау нәтижелері бойынша реттеу. 2. Қондырғының барлық тораптарының жұмысын 3. Технологиялық норма режимінен себептердің бас тартуын шығарып тастау және ескерту.
	Білімі: 1. Ою-өрнекті шыныпластик бетшелер өндірісінің технологиялық схемасы, қондырғының барлық тораптарының жұмыс істеу принципі. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен қондырғыны тиімді технологиялық режимге баптау тәсілдері мен ережелері.
3-еңбек функциясы Технологиялық режим нормаларынан ауытқу себептерін болдырмау және жою	Білігі мен дағдылары: 1. Жартылай фабрикат және шикізат шығынының есебі, дайын өнім шығарылуының тіркелуі. 2. Өндірістік журналда көрсеткіштердің жазылуы. 3. Жартылай фабрикат және шикізат шығынының есебі, дайын өнім шығарылуының тіркелуі. 4. Қызмет ететін орнатылуға жұмысшылардың басшылығы.
	Білімі: 1. Қолданылатын шикізат, жартылай фабрикат және дайын өнімнің физико-механикалық және технологиялық қасиеттері. 2. Шикізат пен дайын өнімге қойылатын техникалық шарттар мен мемлекеттік стандарттар.
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Орындаушылық, ұқыптылық, жауапкершілік, дербестік, командада жұмыс істей білуі.
СБШ бойынша басқа кәсіптермен байланысы	Электрлі пеш басқару тетігінің операторы, горфирлі табақша шыны пластик дайындауының орнату операторы.

«Шыны пластик конструкциясын дайындап құру операторы»
кәсіби стандартына 7-қосымша

КӘСПТЕР КАРТОЧКАСЫ: «Шыны және шыныдан жасалған заттарды сүрлеуші»	
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Шыны және шыныдан жасалған заттарды сүрлеуші»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2. Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту).
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2013 жылғы 26 ақпандағы № 79-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 3-ші разряд, 28-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 7 наурызда № 8359 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Шыны жгутын, шыныпластик бетшелерін кесу 2. Өнімдерді өлшеу және оны орау 3. Станокты жөндеу және баптау
1-еңбек функциясы Шыны жгутын, шыныпластик бетшелерін кесу	Білігі мен дағдылары: Маятникті және фрезерлі станокта шыны жгуттарды пачкаға (диполдар) берілген өлшемде кесу.
	Білімі: 1. Табақша шыны пластигі және шыны жгуттың басты өзіндік ерекшелігі. 2. Ыңғайласу және жгут кесу үшін станоктың жабдығы. стеклопластика. 3. Кесудің тәсілдері.
2-еңбек функциясы Өнімдерді өлшеу және оны орау	Білігі мен дағдылары: 1. Өнімді өлшеу және оны орау. 2. Пачканы калибрлеу. 3. Пачканы жәшіктерге жинау және оны өлшеуге беру.
	Білімі: 1. Жгутты кесуге арналған станок құрылғылары мен шыныпластик бетшелердің кромкаларын кесуге арналған құралдар. 2. Шыны жгутты үздіксіз кесудің техникалық параметрлері және оны шыныкөнепке тарату. 3. Өлшеу құралдарын пайдалану ережелері.
3-еңбек функциясы Станокты жөндеу және баптау	Білігі мен дағдылары: 1. Кішігірім ремонт және станокты жөндеу. 2. Басқа ыңғайласулар және қайшылар, механикалық

	пышақтың көмегі арқылы табақша шыны пластик табақша кромкаларын кесу.
	Білімі: 1. Жгутты кесуге арналған станок құрылғылары мен шыныпластик бетшелердің кромкаларын кесуге арналған құралдар. 2. Кесудің тәсілдері.
Кәсіптің коды	8228 «Шыны пластикасы және гидролиз өндірісі, шыны талшық материалдары, химиялық талшық өндірісі бойынша құрал-жабдықтар операторлары, аппаратшылар және машинашы»
Кәсіптің атауы:	«Шыны және шыныдан жасалған заттарды сүрлеуші»
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3 Практикалық тәжірибе және/немесе кәсіби даярлау (білім беру мекемелерінің негізінде бір жылға дейін кәсіби даярлау бағдарламалары бойынша курстар немесе кәсіпорында оқыту). Жалпы орта білім немесе негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім немесе практикалық тәжірибесіз жалпы орта білім болған кезде.
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2013 жылғы 27 ақпандағы № 79-ө-м бұйрығымен бекітілген, БТБА бойынша 5-ші разряд, 28-шығарылым. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Нормативтік Құқықтық актілер тізілімінде 2013 жылғы 7 наурызда № 8359 болып тіркелген.
Еңбек функциялары:	1. Шыны жгутын, шыныпластик бетшелерін кесу 2. Өнімдерді өлшеу және оны орау 3. Станокты жөндеу және баптау
1-еңбек функциясы Шыны жгутын, шыныпластик бетшелерін кесу	Білігі мен дағдылары: 1. Каолин құрамынан орама материалы, табақша шыны пластик, шыны жгутын кесу. 2. Шыны жгуты кесу арқылы горфирлі табақша шыны пластик дайындалуының орнатылуында тальктің кептеліуне дейін бобин шпулярнигіне жанармай құю, берілген режимге түйінді кесуін орнату. 3. Табақша шыны пластигін кесу арқылы пышақтың көмегі бойынша, бірақ қайшы және басқа да ыңғайласуларды берілген табақша өлшемдерін сақтау, келешекте оларды өлшеуге және өңдеуге беру. 4. Орам материалын кесу арқылы каолин құрамасынан кесу бұрышын қадағалау, конвейер әдісінен дайын өнімнің түсуін реттеу.
	Білімі: 1. Орам материалының және шыны пластиктің басты қасиеті және физико-механикалық сипаттары. 2. Шыны жгут кесуінің үздіксіз техникалық параметрлері және шыны кенепте оны орналастыру. 3. Шыны жгут кесу түйінінің жұмыс механизмдерінің

	<p>принципі және жабдықтары, табақша шыны пластик кесу үшін орам материалының немесе ыңғайласуы.</p> <p>4. Шыны кенепте шыны жгуттың орналастыру механизмін реттеу ережелері.</p> <p>5. Каолин құрамынан орам материалынан талькка және шыны жгутка технологиялық талаптары.</p> <p>6. Табақша шыны пластик өлшемдері және сорттары. .</p> <p>7. Кесу сапасына қойылатын талаптар.</p> <p>8. Өлшенетін аспаптарды қолдану ережелері.</p>
<p>2-еңбек функциясы</p> <p>Өнімдерді өлшеу және оны орау</p>	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <p>1. Цилиндрді өлшеу, оларды салмағы бойынша таңдау, бобин ұстаушыларда цилиндрлерді жабу, бобиннің кесуі, фасканың алынуы, бобиндармен шыны талшықты кесіндісі, бобиндерді тегістеуші.</p> <p>2. Механикалық пышақтың көмегі арқылы табақша шыны пластик кромокты кесу.</p> <p>3. Аспаптардың көмегімен орам материалының көмегімен техникалық анықтама.</p> <p>4. Өнімді өлшеу және оларды буып тую.</p> <p>5. Цилиндрлерді өлшеу, салмағы бойынша таңдау, бобин ұстаушыларда цилиндрлерді жабу.</p>
	<p>Білімі:</p> <p>1. Орам материалының және шыны пластиктің басты қасиеті және физико-механикалық сипаттары.</p> <p>2. Шыны жгут кесуінің үздіксіз техникалық параметрлері және шыны кенепте оны орналастыру.</p> <p>3. Шыны жгут кесу түйінінің жұмыс механизмдерінің принципі және жабдықтары, табақша шыны пластик кесу үшін орам материалының немесе ыңғайласуы.</p> <p>4. Шыны кенепте шыны жгуттың орналастыру механизмін реттеу ережелері.</p> <p>5. Каолин құрамынан орам материалынан талькка және шыны жгутка технологиялық талаптары.</p> <p>6. Табақша шыны пластик өлшемдері және сорттары. .</p> <p>7. Кесу сапасына қойылатын талаптар.</p> <p>8. Өлшенетін аспаптарды қолдану ережелері.</p>
<p>3-еңбек функциясы</p> <p>Станокты жөндеу және баптау</p>	<p>Білігі мен дағдылары:</p> <p>1. Құрал-жабдықтарды тазалау және үйкелетін бөлімдеріне жағу.</p> <p>2. Боббинді кесу, фасканы алу, бобиндармен шыны талшықтың кесіндісі, боббин тегістеуші.</p>
	<p>Білімі:</p> <p>1. Орам материалының және шыны пластиктің басты қасиеті және физико-механикалық сипаттары.</p> <p>2. Шыны жгут кесуінің үздіксіз техникалық параметрлері және шыны кенепте оны орналастыру.</p> <p>3. Шыны жгут кесу түйінінің жұмыс механизмдерінің принципі және жабдықтары, табақша шыны пластик кесу үшін орам материалының немесе ыңғайласуы.</p> <p>4. Шыны кенепте шыны жгуттың орналастыру</p>

	<p>механизмін реттеу ережелері.</p> <p>5. Каолин құрамынан орам материалынан талькка және шыны жгутка технологиялық талаптары.</p> <p>6. Табақша шыны пластик өлшемдері және сорттары. .</p> <p>7. Кесу сапасына қойылатын талаптар.</p> <p>8. Өлшенетін аспаптарды қолдану ережелері.</p>
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Орындаушылық, ұқыптылық, жауапкершілік, дербестік, командада жұмыс істей білуі.
СБШ бойынша басқа кәсіптермен байланысы	Оператор установок изготовления стеклопластиковых конструкций, оператор установки изготовления гофрированных листовых стеклопластиков, оператор пульта управления электропечей.
Кәсіби стандарттың техникалық деректері	
Әзірленді	ЖШС «Казфосфат»
Нұсқа нөмірі мен шығарылған жылы	1-нұсқа, 2015жыл.
Болжамды қайта қарау күні	2018 жыл

«Шыныталшық және шыныдан жасалған өнімдер өндірісі»
кәсіби стандартына 8-қосымша

Кәсіби квалификацияның картасы,
Кәсіби және техникалық білімнің деңгейі (КЖТБ)*:

№ деңгейі/ деңгейден астам	Жұмысшының кәсібі	Ұлттық рамка квалификациясы бойынша квалификацияның деңгейі (квалификация рамкасының саласы)
	-	8-ші
	-	7-ші
	-	6-шы
5.1.	Үздіксіз шыны талшық алу операторы	5-ші
5.2.	Шыны пластик конструкциясын дайындауының орнату операторы	
4.1.	Үздіксіз шыны талшық алу операторы	4-ші
4.2.	размотчик стеклонити	
4.3.	Шыны пластик конструкциясын дайындауының орнату операторы	
4.4.	Электрлі пеш басқаруының тетік операторы	
4.5.	Горфирлі табақша шыны пластик дайындауының орнату операторы	
3.1.	Мата емес шыны талшық материал дайындауының аппаратшысы	3-ші
3.2.	Үздіксіз шыны талшық алу операторы	
3.3.	размотчик стеклонити	
3.4.	Шыны пластик конструкциясын дайындауының орнату операторы	
3.5.	Электрлі пеш басқаруының тетік операторы	
3.6.	Горфирлі табақша шыны пластик дайындауының орнату операторы	
3.7.	резчик стекловолокнистых и стеклопластиковых материалов стекла	
2.1.	Шыны талшық кескіш және шыны пластик материалының шынысы	2-ші
1.1.	-	1-ші

* Профессии по ТипО согласно действующей НРК 2015 г.